STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Wojciecha Korfantego w Mysłowicach

Wersja skrócona dla uczniów

1. Czym są Standardy Ochrony Małoletnich i czemu służą?

Standardy Ochrony Małoletnich (w skrócie SOM) to zbiór zasad, które mają zapewnić bezpieczeństwo wszystkim dzieciom w naszej szkole.

Zostały stworzone po to, aby każde dziecko czuło się w szkole bezpiecznie, było traktowane z szacunkiem i wiedziało, że może liczyć na pomoc dorosłych.

Pamiętaj! Masz prawo czuć się bezpiecznie, być szanowanym i traktowanym z życzliwością. Nikt nie ma prawa Cię krzywdzić, poniżać, zastraszać ani wykorzystywać.

Jeśli coś Cię niepokoi, ktoś Cię krzywdzi lub jesteś świadkiem krzywdzenia innego dziecka, powiedz o tym zaufanej osobie dorosłej. Nie jesteś sam!

2. Jak powinni zachowywać się wobec Ciebie nauczyciele i inni pracownicy szkoły?

Wszyscy pracownicy szkoły mają obowiązek:

- Traktować Cię z szacunkiem, życzliwością i cierpliwością.

  Słuchać Cię uważnie i rozmawiać z Tobą w sposób dostosowany do Twojego wieku.
- Nie wyśmiewać Cię, nie poniżać, nie zawstydzać ani nie obrażać.
- Nie krzyczeć na Ciebie, z wyjątkiem sytuacji, gdy trzeba natychmiast zadbać o bezpieczeństwo Twoje lub innych osób.
- Szanować Twoje zdanie, godność, potrzeby i prawo do prywatności.
- Nie ujawniać osobom nieuprawnionym informacji o Twojej rodzinie, zdrowiu, sytuacji osobistej ani innych prywatnych sprawach.
- Wyjaśniać Ci decyzje, które dotyczą Twojej osoby, i w miarę możliwości uwzględniać Twoje zdanie.
- Nie używać wobec Ciebie wulgarnych słów, obraźliwych gestów ani niestosownych żartów.
- Nie straszyć Cię, nie grozić Ci i nie wykorzystywać swojej przewagi nad Tobą.
- Nie nawiązywać z Tobą relacji romantycznych ani seksualnych, nie składać Ci niestosownych propozycji i nie pokazywać Ci treści erotycznych lub pornograficznych.
- Reagować, gdy zgłaszasz, że jakieś zachowanie sprawia Ci przykrość lub powoduje dyskomfort.
- Nie faworyzować żadnego ucznia i traktować wszystkich sprawiedliwie.

3. Zasady bezpiecznego kontaktu fizycznego

- Nikt nie ma prawa Cię bić, popychać, szturchać ani w inny sposób naruszać Twojej nietykalności.
- Nikt nie może dotykać Cię w sposób nieprzyzwoity lub niestosowny.

- Każdy kontakt fizyczny powinien być uzasadniony, bezpieczny i dostosowany do Twoich potrzeb.
- Masz prawo powiedzieć, że nie chcesz być przytulany lub dotykany.
- Pracownik szkoły nie może angażować Cię w niestosowne zabawy fizyczne, np. udawane walki czy łaskotanie.
- W sytuacjach, gdy potrzebujesz pomocy przy czynnościach higienicznych lub pielęgnacyjnych, pracownik powinien ograniczyć kontakt fizyczny do niezbędnego minimum.
- Podczas wyjazdów szkolnych pracownik nie może spać z uczniem w jednym łóżku ani w jednym pokoju.

4. Jak powinniśmy zachowywać się wobec siebie – zasady bezpiecznych relacji między uczniami?

W naszej szkole każdy uczeń ma prawo czuć się bezpiecznie, być szanowanym i traktowanym z życzliwością. Wszyscy powinniśmy dbać o dobre relacje i szanować siebie nawzajem, niezależnie od wieku, wyglądu, płci, pochodzenia, sprawności czy sytuacji rodzinnej.

Jak powinniśmy się zachowywać?

- Traktujemy innych z szacunkiem, życzliwością i tolerancją.
- Szanujemy godność, uczucia, prywatność i granice innych osób.
- Akceptujemy to, że każdy może być inny.
- Nie wyśmiewamy, nie obrażamy i nie krzywdzimy innych.
- Szanujemy prawo każdego do odmowy udziału w zabawie, rozmowie lub innej aktywności.
- Konflikty staramy się rozwiązywać spokojnie, bez przemocy.

Czego nie wolno robić?

- Bić, kopać, popychać ani szarpać innych.
- Straszyć, poniżać, wyśmiewać i obrażać.
- Używać wulgarnych i raniących słów.
- Rozpowszechniać plotek i ośmieszających informacji, zdjęć lub nagrań.
- Hejtować, nękać i dokuczać innym w Internecie.
- Naruszać czyjejś prywatności i intymności.
- Zmuszać innych do robienia czegoś wbrew ich woli.
- Wykluczać i dyskryminować innych z jakiegokolwiek powodu.
- Namawiać innych do agresji lub niebezpiecznych zachowań.

Jak bezpiecznie rozmawiamy?

- Odzywamy się do siebie kulturalnie i z szacunkiem.
- Nie używamy słów, które mogą kogoś zranić lub ośmieszyć.
- Szanujemy zdanie i uczucia innych, nawet jeśli się z nimi nie zgadzamy.
- Nie prowokujemy kłótni i nie podsycamy konfliktów.

- Nie udostępniamy bez zgody prywatnych informacji, zdjęć ani nagrań innych osób.
- Staramy się rozmawiać spokojnie i rozwiązywać nieporozumienia.

Co zrobić, gdy ktoś jest krzywdzony?

- Jeśli widzisz, że ktoś jest krzywdzony, nie pozostawaj obojętny. Zareaguj w bezpieczny sposób i poinformuj osobę dorosłą.
- Jeśli ktoś krzywdzi Ciebie, powiedz o tym wychowawcy, nauczycielowi, pedagogowi, psychologowi lub dyrektorowi szkoły.
- Nie bój się prosić o pomoc. Zgłoszenie krzywdzenia nie jest skarżeniem.
- Nie próbuj samodzielnie rozwiązywać sytuacji związanych z przemocą lub zagrożeniem.
- Pamiętaj, że nikt nie ma prawa Cię krzywdzić, a szkoła ma obowiązek Ci pomóc i zadbać o Twoje bezpieczeństwo.

5. Kontakty nauczycieli i pracowników z uczniami poza szkołą

Pracownicy szkoły powinni utrzymywać z uczniami kontakty związane z nauką, wychowaniem i sprawami szkolnymi.

Dlatego:

- Nie powinni zapraszać uczniów do swoich domów ani spotykać się z nimi prywatnie poza godzinami pracy.
- Nie powinni kontaktować się z uczniami za pomocą prywatnych telefonów, komunikatorów i prywatnych profili w mediach społecznościowych.
- W sprawach szkolnych powinni korzystać z oficjalnych kanałów komunikacji, np. dziennika elektronicznego, służbowego telefonu lub poczty elektronicznej.
- Wyjątkowe spotkanie poza godzinami pracy wymaga poinformowania dyrekcji i zgody rodziców lub opiekunów prawnych.
- Pracownicy nie mogą wysyłać uczniom zaproszeń do znajomych ani przyjmować od nich takich zaproszeń w mediach społecznościowych.

6. Jak rozpoznać, że dziecko może być krzywdzone?

Krzywdzenie nie zawsze jest widoczne. Czasami można je rozpoznać po zachowaniu dziecka lub jego sytuacji.

Niepokojące sygnały to między innymi:

- dziecko jest często głodne, brudne lub zaniedbane;
- nie ma odpowiedniego ubrania, obuwia lub potrzebnych przyborów szkolnych;
- ma siniaki, rany lub inne obrażenia, których pochodzenia nie potrafi wyjaśnić;
- boi się wracać do domu lub odczuwa lęk przed rodzicem albo inną osobą dorosłą;
- jest smutne, przestraszone, wycofane, nadmiernie uległe lub zachowuje się agresywnie;
- nagle zmienia swoje zachowanie albo osiąga znacznie gorsze wyniki w nauce;
- często skarży się na bóle brzucha, głowy lub inne dolegliwości;
- samookalecza się, ucieka z domu lub podejmuje inne niepokojące zachowania;
- mówi, że ktoś stosuje wobec niego przemoc lub robi mu coś złego;
- doświadcza niestosownych zachowań lub propozycji o charakterze seksualnym.

Niepokój mogą wzbudzać również zachowania dorosłych, np. poniżanie dziecka, nadmierna agresja, brak zainteresowania jego potrzebami, zaniedbywanie go lub nadużywanie alkoholu i innych substancji.

Pamiętaj! Nie musisz samodzielnie oceniać, czy ktoś jest krzywdzony. Jeśli coś Cię niepokoi, powiedz o tym dorosłemu pracownikowi szkoły.

7. Co zrobić, gdy Ty lub inne dziecko doświadczacie krzywdzenia?

Jeżeli ktoś Cię krzywdzi, zastrasza, obraża, bije, wykorzystuje lub sprawia, że czujesz się zagrożony, masz prawo poprosić o pomoc.

Możesz:

- Powiedzieć o tym wychowawcy, nauczycielowi, pedagogowi, psychologowi lub dyrektorowi szkoły.
- Zgłosić sprawę innemu pracownikowi szkoły, któremu ufasz.
- Poprosić rodzica lub opiekuna prawnego o pomoc w zgłoszeniu sytuacji.
- Zgłosić niewłaściwe zachowanie pracownika szkoły bezpośrednio dyrektorowi, pedagogowi, psychologowi lub koordynatorowi SOM.
- Skorzystać z dziennika elektronicznego, aby przekazać informację o niepokojącej sytuacji.

Jeżeli zgłoszenie dotyczy dyrektora szkoły, możesz zwrócić się bezpośrednio do organu prowadzącego szkołę lub właściwego Kuratorium Oświaty.

Nie musisz mieć dowodów ani samodzielnie rozwiązywać problemu. Wystarczy, że powiesz o tym, co Cię niepokoi.

8. Jak reaguje szkoła, gdy dowie się o krzywdzeniu dziecka?

Szkoła ma obowiązek zareagować na każde zgłoszenie dotyczące krzywdzenia ucznia.

W takiej sytuacji:

- Pracownik szkoły przekazuje informację wychowawcy, pedagogowi, psychologowi lub dyrekcji.
- Szkoła dba o bezpieczeństwo dziecka i w razie potrzeby odseparowuje je od osoby, która może stanowić zagrożenie.
- Sporządzana jest dokumentacja dotycząca zgłoszenia i podjętych działań.
- Pedagog lub psycholog rozmawia z dzieckiem i osobami, które mogą pomóc w wyjaśnieniu sytuacji.
- W razie potrzeby dyrektor powołuje zespół interwencyjny, który ustala dalsze działania.
- Szkoła opracowuje plan pomocy dziecku, który może obejmować wsparcie psychologiczne i pedagogiczne oraz współpracę z rodzicami lub opiekunami.
- Jeżeli sytuacja tego wymaga, szkoła zawiadamia odpowiednie instytucje, np. Policję, prokuraturę, sąd rodzinny lub ośrodek pomocy społecznej.
- W przypadku podejrzenia przemocy domowej szkoła może wszcząć procedurę „Niebieskie Karty”.
- W sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia podejmowane są natychmiastowe działania w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa.

W przypadku podejrzenia krzywdzenia przez pracownika szkoły dziecko zostaje objęte szczególną ochroną, a dyrektor podejmuje działania wyjaśniające. Pracownik może zostać

odsunięty od kontaktu z dzieckiem na czas wyjaśniania sprawy.

Szkoła chroni prywatność dziecka oraz osoby zgłaszającej. Nie wolno stosować żadnych działań odwetowych wobec osób, które zgłaszają krzywdzenie.

9. Jak chronimy Twoje dane i wizerunek?

Twoje zdjęcie, nagranie i informacje o Tobie są prywatne. Szkoła ma obowiązek je chronić.

Dlatego:

- Szkoła nie może publikować Twoich zdjęć ani nagrań bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego.
- Powinieneś wiedzieć, w jakim celu i gdzie będą wykorzystywane Twoje zdjęcia lub nagrania.
- Twoje zdanie dotyczące fotografowania i publikowania wizerunku powinno być respektowane.
- Nikt nie powinien publikować Twoich danych osobowych ani informacji o Twoim zdrowiu czy sytuacji rodzinnej.
- Zdjęcia i nagrania muszą przedstawiać dzieci w sposób bezpieczny i z poszanowaniem ich godności.
- Osoby fotografujące lub filmujące wydarzenia szkolne muszą przestrzegać zasad bezpieczeństwa.
- Jeśli nie wyrażono zgody na fotografowanie dziecka, szkoła powinna zadbać, aby jego wizerunek nie został utrwalony.
- Zdjęcia i nagrania przechowywane przez szkołę są zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych.

Wyjątkiem jest sytuacja, gdy dziecko stanowi jedynie szczegół większej całości, np. zgromadzenia, krajobrazu lub publicznej imprezy.

10. Jak bezpiecznie korzystać z Internetu?

Internet jest przydatny, ale mogą znajdować się w nim treści i osoby, które stanowią zagrożenie.

Dlatego:

- Korzystaj z Internetu odpowiedzialnie i nie udostępniaj nieznajomym swoich danych osobowych, adresu ani haseł.
- Nie publikuj zdjęć i filmów innych osób bez ich zgody.
- Nie odpowiadaj na wiadomości, które Cię niepokoją lub zawierają niestosowne treści.
- Nie spotykaj się z osobami poznanymi w Internecie bez wiedzy i zgody rodziców.
- Jeśli ktoś Cię obraża, szantażuje, namawia do wysłania zdjęć lub wysyła nieodpowiednie materiały, powiedz o tym dorosłemu.
- Nie rozpowszechniaj zdjęć, filmów ani informacji, które mogą skrzywdzić inną osobę.
- Podczas korzystania z komputerów szkolnych przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i poleceń nauczyciela.

Szkoła zabezpiecza swoją sieć internetową, aktualizuje programy ochronne i sprawdza komputery pod kątem niebezpiecznych treści. W razie ich wykrycia wyznaczony pracownik podejmuje odpowiednie działania. Uczeń może również zostać objęty rozmową z pedagogiem

lub psychologiem na temat bezpieczeństwa w Internecie.

Standardy są dostępne na stronie internetowej szkoły, w sekretariacie oraz bibliotece. Możesz poprosić o pomoc w zapoznaniu się z nimi.

11. Pamiętaj – Twoje bezpieczeństwo jest najważniejsze!

- Masz prawo do szacunku i godnego traktowania.
- Masz prawo czuć się bezpiecznie w szkole i poza nią.
- Masz prawo powiedzieć NIE, jeśli czyjeś zachowanie jest dla Ciebie nieprzyjemne lub niestosowne.
- Masz prawo mówić o swoich problemach i prosić o pomoc.
- Nie ponosisz winy za to, że ktoś Cię krzywdzi.
- Nie musisz zachowywać tajemnicy, jeśli ktoś robi Ci coś złego.
- Jeśli widzisz, że inne dziecko jest krzywdzone, nie pozostawaj obojętny – powiedz o tym dorosłemu.

W naszej szkole nie ma zgody na krzywdzenie dzieci. Każdy uczeń jest ważny i zasługuje na bezpieczeństwo, szacunek oraz pomoc!